

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I - Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 159 din 05 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 4 literele c) și d) se modifică și vor avea următorul cuprins:

”c) familie extinsă - rudele copilului, până la gradul IV inclusiv, cu care copilul sau familia acestuia a menținut relații personale și contacte directe;

d) familie substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV, cu care copilul sau familia acestuia a menținut relații personale și contacte directe și asistenții maternali care asigură creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii;”

2. După alineatul (5) al articolului 17 se introduce un nou alineat, alin. (6), cu următorul cuprins:

”(6) Programul de relații personale pentru copilul care a împlinit vârsta de 14 ani se stabilește numai cu consimțământul acestuia. În situația în care copilul refuză să își dea consimțământul, programul se stabilește de către instanța judecătorească.”

3. La articolul 52 alineatul (1), după litera f) se introduce o nouă literă, lit. g), cu următorul cuprins:

”g) prevenirea și combaterea comportamentelor agresive, de excludere, de luare în derâdere, de umilire a copiilor și a oricărei alte forme de violență în școală, între copii sau între adulți și copii, inclusiv a intimidării în școală de către un alt coleg - bullying-ul și a comportamentului agresiv pe internet -cyberbullying-ul.”

4. După alineatul (2) al articolului 52, se introduc două noi alineate, alin. (2¹) și (2²), cu următorul cuprins:

”(2¹) Copiii, părinții, cadrele didactice, personalul didactic auxiliar și cel administrativ au obligația de a menține un climat pozitiv și incluziv în orice unitate de învățământ, care să permită tuturor copiilor să fie respectați și acceptați.

(2²) Conducerea fiecărei unități de învățământ are obligația de a include în regulamentul școlar propriu, măsuri menite să prevină comportamentele agresive, de excludere, de luare în derâdere, de umilire a copiilor și a oricărei alte forme de violență în școală, între copii sau între adulți și copii, inclusiv a bullying-ului și a cyberbullying-ului.”

5. După alineatul (3) al articolului 55, se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

”(4) La încetarea măsurii de protecție specială, tinerii aflați în situațiile prevăzute la alin. (2) și alin. (3) declară comisiei pentru protecția copilului localitatea în care vor locui.”

6. După articolul 55 se introduce un nou articol, art. 55¹, cu următorul cuprins:

”Art. 55¹ - (1) Direcția generală de asistență socială și protecția copilului are obligația de a sprijini tinerii prevăzuți la art. 55 alin. (2) și (3) în căutarea unui loc de muncă și a unui loc de cazare, în ultimele șase luni de ședere în sistemul de protecție specială.

(2) Pentru tinerii prevăzuți la art. 55 alin. (2) și (3), direcția generală de asistență socială și protecția copilului are obligația să transmită copia hotărârii comisiei pentru protecția copilului privind încetarea măsurii de protecție specială, serviciului public de asistență socială de la domiciliul tânărului sau, după caz, din localitatea în care acesta declară că va locui, însoțită de copii după actele doveditoare referitoare la căutarea unui loc de muncă și a unui loc de cazare.

(3) Serviciul public de asistență socială de la domiciliul tânărului sau, după caz, din localitatea în care acesta declară că va locui, are obligația de a urmări trimestrial evoluția acestuia pentru o perioadă de doi ani și de a transmite rapoartele întocmite direcției generale de asistență socială și protecția copilului care a propus încetarea măsurii de protecție specială.”

7. Alineatele (3) și (4) ale articolului 58, se modifică și vor avea următorul cuprins:

”(3) La stabilirea obiectivelor planului individualizat de protecție, managerul de caz are obligația de a acorda prioritate reintegrării copilului în familie în termenele stabilite de Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare, iar dacă aceasta nu este posibilă, managerul de caz are obligația de a stabili ca finalitate a planului individualizat de protecție adopția, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

(4) Reintegrarea copilului în familie ca obiectiv al planului individualizat de protecție se stabilește cu consultarea obligatorie a părinților și a membrilor familiei extinse.”

8. La articolul 62 alineatul (1), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

”c) un serviciu de tip rezidențial, prevăzut la art. 123 și licențiat în condițiile legii.”

9. Alineatul (1) al articolului 67, se modifică și va avea următorul cuprins:

”(1) Comisia pentru protecția copilului sau, după caz, instanța, stabilește odată cu dispunerea plasamentului copilului în condițiile prezentei legi, și cuantumul contribuției lunare a părinților la întreținerea acestuia, în condițiile prevăzute de Codul civil. Hotărârile Comisiei prin care a fost stabilită o astfel de contribuție constituie titlu executoriu. Sumele astfel încasate se constituie venit la bugetul județului, respectiv la cel al sectorului municipiului București, de unde provine copilul.”

10. După alineatul (3) al articolului 73, se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:

”(3¹) În situația constatării necesității modificării măsurii de protecție specială, este interzisă mutarea copilului dintr-un serviciu de tip familial într-un serviciu de tip rezidențial. Interdicția nu se aplică în situații temeinic motivate de managerul de caz, respectiv situații care pun în primejdie viața și securitatea copilului.”

11. Articolul 74 se modifică și va avea următorul cuprins:

”Art.74 - La încetarea măsurilor de protecție specială prin reintegrarea copilului în familia sa, serviciul public de asistență socială, organizat la nivelul municipiilor și orașelor, persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul de specialitate al primarului, precum și direcția generală de asistență socială și protecția copilului, în cazul sectoarelor municipiului București, de la domiciliul sau, după caz, de la reședința părinților, au obligația de a urmări evoluția dezvoltării copilului, precum și modul în care părinții își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copil. În acest scop, acestea întocmesc rapoarte trimestriale pe o perioadă de minimum 2 ani, pe care le transmit direcției generale de asistență socială și protecția copilului care a propus încetarea măsurii de protecție specială.”

12. Alineatul (3) al articolului 77, se modifică și va avea următorul cuprins:

”(3) În scopul susținerii adecvate a intereselor copilului prevăzut la alin. (1), direcția generală de asistență socială și protecția copilului numește, la solicitarea Inspectoratului General pentru Imigrări, un reprezentant, care să îl asiste pe solicitantul de azil minor neînsoțit pe parcursul procedurii de azil, inclusiv pe durata procedurii primei țări de azil, a procedurii țării terțe sigure, a procedurii țării terțe europene sigure sau a procedurii de determinare a statului membru responsabil, după caz.”

13. Alineatul (2) al articolului 88, se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii sociale prevăzute la alin. (1) se aprobă prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale.”

14. După alineatul (2) al articolului 104, se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

”(2¹) Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care a locuit copilul, care este plecat la muncă în străinătate, are obligația de a transmite de îndată serviciului public de asistență

socială de la domiciliu notificarea cu privire la desemnarea persoanei care se ocupă de întreținerea copilului pe perioada absenței acestuia.”

15. Alineatele (1), (3) și (5) ale articolului 105, se modifică și vor avea următorul cuprins:

”(1) Persoana desemnată conform art. 104 alin. (2) trebuie să facă parte din familia extinsă sau, după caz, din rețeaua socială a copilului, față de care acesta a dezvoltat relații de atașament sau alături de care s-a bucurat de viața de familie și să aibă minimum 18 ani și să îndeplinească condițiile materiale și garanțiile morale necesare creșterii și îngrijirii unui copil.

.....

(3) La solicitarea părintelui, instanța va dispune delegarea temporară a autorității părintești cu privire la persoana copilului, pentru o perioadă de maximum un an, către persoana desemnată potrivit art. 104 alin. (2). În situația în care părinții nu revin în țară instanța poate prelungi succesiv delegarea temporară, pe durata lipsei acestora, pentru perioade de cel mult un an.

.....

(5) La cerere se atașează acte din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1), precum și raportul de anchetă psihosocială întocmit de serviciul public de asistență socială de la domiciliul persoanei desemnate.”

16. La articolul 115 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

”a) stabilirea încadrării în grad de handicap a copilului;”

17. Alineatul (2) al articolului 115, se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) Componenta, organizarea și metodologia de funcționare a comisiei pentru protecția copilului se reglementează prin hotărâre a Guvernului.”

18. După alineatul (2) al articolului 115, se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins:

”(2¹) Criteriile biopsihosociale de încadrare a copiilor cu dizabilități în grad de handicap și modalitățile de aplicare a acestora se aprobă prin ordin comun al ministrului sănătății și ministrului muncii și justiției sociale.”

19. Alineatul (2) al articolului 122, se modifică și va avea următorul cuprins:

”(2) La stabilirea măsurii de plasament la familii și persoane, direcția generală de asistență socială și protecția copilului realizează demersuri pentru identificarea membrilor familiei extinse în vederea consultării și implicării lor în stabilirea/revizuirea obiectivelor planului individualizat de protecție.”

20. Articolul 123 se modifică și se completează după cum urmează:

”Art. 123 (1) Serviciile de tip rezidențial sunt serviciile prin care se asigură protecția, creșterea și îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de părinții săi, ca urmare a stabilirii în condițiile prezentei legi a măsurii plasamentului.

(2) Din categoria serviciilor de tip rezidențial fac parte toate serviciile care asigură găzduire pe o perioadă mai mare de 24 de ore.

(3) Sunt considerate servicii de tip rezidențial: casele de tip familial, apartamentele, centrele de primire în regim de urgență și centrele maternale.

(4) Casa de tip familial este locuința care acoperă necesitățile esențiale de odihnă, preparare a hranei, educație și igienă, asigurând exigențele minimale pentru un număr de maximum 12 copii, pentru care a fost stabilită măsura plasamentului în regim de urgență sau, după caz, a plasamentului, în condițiile prezentei legi. În situații temeinic motivate numărul copiilor poate fi de maximum 16 copii, cu respectarea exigențelor minimale, dar numai pe durata menținerii situației excepționale.

(5) Apartamentul este locuința care acoperă necesitățile esențiale de odihnă, preparare a hranei, educație și igienă, asigurând exigențele minimale pentru un număr de maximum 6 copii, pentru care a fost stabilită măsura plasamentului în regim de urgență sau, după caz, a plasamentului, în condițiile prezentei legi.

(6) Centrul de primire în regim de urgență este instituția care asigură găzduire provizorie, până la maximum 6 luni și se organizează cu respectarea cerințelor minimale menționate la alin. (8) pentru un număr de maximum 30 de copii, pentru care a fost stabilită măsura plasamentului în regim de urgență, în condițiile prezentei legi. La nivelul fiecărui județ pot fi organizate maximum 3 centre de primire în regim de urgență.

(7) Centrul maternal este instituția care asigură găzduire provizorie, până la maximum 2 ani și se organizează cu respectarea cerințelor minimale menționate la alin. (8) pentru un număr de 9 cupluri mamă-copil.

(8) Pentru serviciile de tip rezidențial prevăzute la alin. (4)–(6) numărul de copii este stabilit în funcție de suprafața locativă, cu respectarea cerințelor minimale referitoare la încăperi sanitare, dotarea minimă a încăperilor sanitare, dotarea minimă a bucătăriei, dotarea minimă cu instalații electrice, spații și instalații de folosință comună pentru clădiri cu mai multe locuințe aprobate prin Anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(9) Serviciile de tip rezidențial care aparțin autorităților administrației publice se organizează numai în structura direcției generale de asistență socială și protecția copilului, în regim de componente funcționale ale acestora, fără personalitate juridică. Acestea pot avea caracter specializat în funcție de nevoile copiilor plasați.”

21. După alineatul (2) al articolului 128 se introduce un nou alineat (2¹) cu următorul cuprins:”

„(2¹) Familia, persoana, ruda care a primit în plasament sau are în tutelă un copil, în condițiile legii, pe perioada în care asigură creșterea și îngrijirea copilului, beneficiază suplimentar față de

alocația lunară de plasament prevăzută la alin. (1), de o indemnizație lunară de sprijin, în cuantum de 0,8 ISR. Asistentul maternal nu beneficiază de indemnizație”.

22. Alineatele (3), (4) și (5) ale articolului 128 se modifică și vor avea următorul cuprins:

”(3) Alocatia lunară de plasament și indemnizația lunară de sprijin se suportă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii și Justiției Sociale.

(4) Stabilirea dreptului la alocația lunară de plasament și la indemnizația lunară de sprijin se face începând cu luna următoare celei în care a fost emisă dispoziția conducătorului direcției generale de asistență socială și protecția copilului sau hotărârea comisiei pentru protecția copilului sau a instanței de judecată, după caz și încetează începând cu luna următoare celei în care a încetat măsura de protecție specială sau tutela.

(5) Procedura de stabilire și de plată a alocației lunare de plasament și a indemnizației lunare de sprijin se stabilește prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale.”

23. Alineatele (3) și (4) ale articolului 129, se modifică și vor avea următorul cuprins:

”(3) În cazul copiilor cu dizabilități încadrați în grad de handicap pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială în condițiile legii, cuantumul sumelor necesare acordării drepturilor prevăzute la alin. (1) se majorează cu 50% în raport cu sumele acordate.

(4) Copiii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială, precum și mamele protejate în centre maternale au dreptul, la ieșirea din sistemul de protecție specială, la o indemnizație care se acordă o singură dată, egală cu valoarea salariului de bază minim brut pe țară, garantat în plată, stabilit potrivit legii. Indemnizația se acordă, la ieșirea din sistemul de protecție specială, și copiilor pentru care s-a pronunțat o hotărâre definitivă de încuviințare a adopției.”

24. După alineatul (4) al articolului 129, se introduc două noi alineate, alin. (4¹) și (4²), cu următorul cuprins:

”(4¹) Tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecție specială, în condițiile art. 55 alin. (2) și (3) au dreptul, la ieșirea din sistemul de protecție specială la o indemnizație care se acordă o singură dată, egală cu valoarea a trei salarii de bază minim brute pe țară, garantate în plată, stabilit potrivit legii.

(4²) Indemnizațiile prevăzute la alin. (4) și (4¹) se acordă de direcția generală de asistență socială și protecția copilului care a propus măsura de protecție specială.”

25. După alineatul (7) al articolului 129, se introduce un nou alineat, alin. (7¹), cu următorul cuprins:

”(7¹) Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător și în cazul copiilor cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ de masă, dacă aceștia sunt încadrați și în grad de handicap.”

26. La articolul 142 alineatul (1), după litera l) se introduce o nouă literă, litera l¹), cu următorul cuprins:

”1) nerespectarea prevederilor art. 55¹;

27. La articolul 142, alineatul (2), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

”c) cu amendă de la 2.500 lei la 5.000 lei, cele prevăzute la lit. b), d), l¹), p) și ț);”

28. La articolul 142, alineatul (3), litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

”c) Ministerul Muncii și Justiției Sociale prin agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială, pentru contravențiile prevăzute la alin. (1) lit. h), k), l¹), m), n), r), s), ș), t) și ț); ”

29. În tot cuprinsul legii, sintagma "organismele private autorizate" se înlocuiește cu sintagma "furnizorii privați acreditați" și sintagma "organismul privat autorizat" se înlocuiește cu sintagma "furnizorul privat acreditat", iar sintagma "organism privat autorizat" se înlocuiește cu sintagma "furnizor privat acreditat".

Art. II (1) Începând cu 01 iulie 2019, este interzis plasamentul copilului în servicii de tip rezidențial care nu sunt organizate conform prevederilor art. 123, cu excepția plasamentului în regim de urgență în centrul de primire în regim de urgență.

(2) Constituie contravenție, dacă nu este săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerată infracțiune nerespectarea obligației prevăzute la alin. (1) și se sancționează cu amendă de 5 000 lei.

(3) Constatarea contravenției și aplicarea amenzilor se fac de către Ministerul Muncii și Justiției Sociale prin agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială.

Art. III. – (1) Consiliile județene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București împreună cu direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului, precum și furnizorii privați acreditați au obligația să reorganizeze serviciile de tip rezidențial conform prevederilor art. 123, respectiv să închidă centrele de plasament sau, după caz, să reorganizeze serviciile de tip rezidențial, care nu respectă exigențele minimale prezentate în anexa nr. 1 la Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, până la data de 31 decembrie 2020.

(2) Începând cu data de 01 ianuarie 2021 este interzisă funcționarea altor servicii de tip rezidențial decât cele prevăzute la art. 123.

(3) Constituie contravenție, dacă nu este săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerată infracțiune nerespectarea obligației prevăzute la alin. (2) și se sancționează cu amendă de 10 000 lei.

(4) Constatarea contravenției și aplicarea amenzilor se fac de către prefect, în calitatea sa de autoritate publică, reprezentant al Guvernului pe plan local.

Art. IV. - Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 159 din 05 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.